

27.7.2021

JELENTÉS

az Unió fejlesztési politikájának a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend kontextusába illeszkedő szerepéről a biológiai sokféleség csökkenésének kezelésében a fejlődő országokban (2020/2274(INI))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Michèle Rivasi

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	25
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	26

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Unió fejlesztési politikájának a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend kontextusába illeszkedő szerepéről a biológiai sokféleség csökkenésének kezelésében a fejlődő országokban (2020/2274(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Természetvédelmi Világszövetségre,
- tekintettel a biológiai sokféleségről szóló 1992. évi ENSZ-egyezményre (CBD) és az egyezmény részes felei konferenciájának soron következő 15. ülésére (COP15),
- tekintettel a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezményre,
- tekintettel az őslakos népek jogairól szóló 2007. évi ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló 2018-as ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének (IPCC) éghajlatváltozásról és földhasználatról szóló, 2019. évi különjelentésére,
- tekintettel az IPCC-nek az éghajlatváltozás összefüggésében az óceánokról és a krioszféráról szóló, 2019. évi különjelentésére,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. évi globális értékelő jelentésére,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platformnak a biológiai sokféleségről és a világjárványokról szóló munkaértekezletéről készült, 2020. október 29-i jelentésére,
- tekintettel az őslakos népek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó által 2016-ban az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa elé terjesztett jelentésre,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) őslakos és törzsi népekről szóló, 1989. évi 169. sz. egyezményére,
- tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény titkárságának a biológiai sokféleség globális kilátásairól szóló, 2020. szeptember 15-i ötödik dokumentumára,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel foglalkozó, 2020. szeptember 30-i ENSZ-csúcstalálkozóra,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményére,
- tekintettel a biológiai sokféleség megőrzése érdekében a gyepterületeken és legelőkön folytatott fenntartható legeltető állattartás és állattenyésztés előmozdításáról szóló, a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek 13. konferenciáján, 2016. december 14-én tett cancúni nyilatkozatra,
- tekintettel a Világélelmezés-biztonsági Bizottság (CFS) élelmezésbiztonsággal és táplálkozással foglalkozó magas szintű szakértői testületének „Agroökológiai és egyéb innovatív megközelítések a fenntartható mezőgazdaság és élelmiszerrendszerek számára, amelyek fokozzák az élelmezésbiztonságot és a táplálkozást” című, 2019. júliusi jelentésére,
- tekintettel a FAO által „A talajok biológiai sokféleségéről szerzett jelenlegi ismereteink – jelenlegi helyzet, kihívások és lehetőségek” címmel 2020-ban kiadott jelentésre,
- tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményre (CITES) és a vándorló, vadon élő állatfajok védelméről szóló egyezményre (CMS),
- tekintettel a „Front Line Defenders” 2020. évi globális elemzésére,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által elindított, „A biológiai sokféleségre vonatkozó európai mutatók 2020. évi korszerűsítése” (SEBI 2020) elnevezésű programra,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),
- tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082),
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a Bizottságnak „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 25-i közleményére (COM(2020)0380),
- tekintettel az uniós jog alapján biztosított jogok megsértése tekintetében a tagállamokban a jogsértés megszüntetésére irányuló és kiegészítő kollektív jogorvoslati mechanizmusok közös elveiről szóló 2013. június 11-i 2013/396/EU bizottsági ajánlásra¹,
- tekintettel a világ erdeinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló, 2019. július 23-i bizottsági közleményre (COM(2019)0352) és az azt

¹ [HL L 201., 2013.7.26., 60. o.](#)

követő tanácsi következtetésekre,

- tekintettel az őslakos népekről szóló, 2017. május 15-én elfogadott tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a fejlesztéspolitikára vonatkozó, 2017. évi új európai konszenzusra,
 - tekintettel az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdőgazdálkodásra és a fatermékek kereskedelmére vonatkozó, 2003 novemberében elfogadott uniós cselekvési tervre,
 - tekintettel a kereskedelem és a biodiverzitás a Külső Politikák Főigazgatósága által 2020 júniusában közzétett mélyreható elemzésére²,
 - tekintettel az uniós biodiverzitási stratégia félidős értékelésére³,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által 2020 decemberében közzétett, „A biológiai sokféleség csökkenése és a zoonotikus betegségek növekvő terjedése közötti kapcsolat” című részletes elemzésre⁴,
 - tekintettel „A világban az őslakos népeket érő jogsértések, beleértve a nagyarányú földszerzést” című, 2018. július 3-i állásfoglalására⁵,
 - tekintettel az Uniós Külső Politikák Főigazgatósága által 2014 szeptemberében közzétett, „Az őslakos népek, a nyersanyag-kitermelő iparágak és az emberi jogok” című tanulmányra⁶,
 - tekintettel a Külső Politikák Főigazgatósága által 2020 júniusában közzétett, „A környezet és az őslakos népek jogaival kapcsolatos kihívások az Amazonas térségében” című mélyreható elemzésre⁷,
 - tekintettel a Bizottságnak szóló ajánlásokkal ellátott, az EU által ösztönzött globális erdőirtás megállítására és visszafordítására szolgáló uniós jogi keretről szóló, 2020. október 22-i állásfoglalására⁸,
 - tekintettel az európai zöld megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0258/2021),
- A. mivel a világon élő szegény emberek mintegy 70%-ának sorsa függ közvetlenül a biológiai sokféleségtől;

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA\(2020\)603494_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA(2020)603494_EN.pdf)

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-annex-eu-biodiversity-strategy-2030_en.pdf és https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0034_HU.html

⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA\(2020\)658217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA(2020)658217_EN.pdf)

⁵ [HL C 118., 2020.4.8., 15. o.](#)

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU\(2014\)534980_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU(2014)534980_EN.pdf)

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA\(2020\)603488_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA(2020)603488_EN.pdf)

⁸ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0285.

- B. mivel a biológiai sokféleség csökkenése jórészt a fejlődő országokban következik be;
- C. mivel a biológiai sokféleség továbbra is a gyógyszerfejlesztés fontos forrása;
- D. mivel a legátfogóbb globális becslés szerint az ökoszisztéma-szolgáltatások évi 125–140 milliárd USD hasznot hoznak, ami a világ GDP-jének több mint másfélszerese⁹;
- E. mivel nemcsak az éghajlatváltozás érinti a biológiai sokféleséget, hanem a biológiai sokféleség az általa támogatott ökoszisztéma-szolgáltatások révén szintén jelentősen hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz;
- F. mivel a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások az előrejelzések szerint az elkövetkező évtizedekben csökkenni fognak, míg a jelenleg piaci értékkel bíró természeti erőforrások (élelmiszer, takarmány, faanyag és bioenergia) kínálatában és keresletében növekedés várható;
- G. mivel a szárazföldi, tengeri és egyéb vízi biológiai sokféleségre nehezedő nyomás legfőbb forrásai közé tartoznak a következők: az élőhelyek elvesztése és felaprózódása (különösen a mezőgazdaság terjeszkedése és intenzívebbé válása miatt), a természeti erőforrások (például a halak) túlzott kizsákmányolása, a szennyezés, az idegenhonos inváziós fajok és az éghajlatváltozás;
- H. mivel a biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. évi globális értékelő jelentése szerint a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020-ra kitűzött célkitűzések többsége nem teljesült;
- I. mivel a Világgazdasági Fórum globális kockázatokról szóló, 2020. évi jelentése a környezeti kockázatokat jelölte meg a globális gazdaságunkat fenyegető legnagyobb rendszerszintű kockázatként;
- J. mivel az OECD évi 500 milliárd dollárra becsüli a biológiai sokféleségre esetlegesen káros (a fosszilis tüzelőanyagok és a mezőgazdaság támogatásán alapuló) pénzügyi mozgásokat, ami nagyságrendileg tízszer nagyobb, mint a biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható felhasználását érintő globális pénzügyi mozgások, és mivel a biológiai sokféleség csökkenésével kapcsolatos intézkedések elmaradásának költségei magasak, és várhatóan növekedni fognak¹⁰;
- K. mivel az IPBES beszámolója szerint az újonnan megjelenő betegségek több mint 30%-át a földhasználat megváltozása, a mezőgazdaság terjeszkedése és az urbanizáció okozza;
- L. mivel a legújabb tanulmányok szerint 1,65–1,87 milliárd őslakos nép, helyi közösség és afrikai származású nép él a világnak a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából fontos területein; mivel egy másik megállapítás azt mutatja, hogy a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából fontos területeken élő emberek 56%-a alacsony és alacsony–

⁹ *Biodiverzitás: Pénzügyi, gazdasági és üzleti fellépési indítékok* Összefoglaló és szintézis, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), 2019. május., 7. o.

¹⁰ *Biodiverzitás: Pénzügyi, gazdasági és üzleti fellépési indítékok* Összefoglaló és szintézis, OECD 2019. május

közepes jövedelmű országokban él; mivel csak 9% él magas jövedelmű országokban; mivel ez rávilágít, hogy a konzerváció – amint arra a „Jogok és erőforrások” kezdeményezés rámutat – aránytalan hatást gyakorol a déli országokra;

- M. mivel tudományos bizonyítékok állnak rendelkezésre a biológiai sokféleség csökkenése és a zoonotikus betegségek, például a Covid19 növekvő kockázata közötti összetett kapcsolatról;
- N. mivel az őslakos népek és a helyi közösségek alapvető szükségleteik és megélhetésük tekintetében nagymértékben függenek a földtől, a természeti erőforrásoktól és az ökoszisztémáktól, figyelembe véve, hogy alacsony életszínvonaluk és a politikai és gazdasági életből való kirekesztésük jelentős konfliktusokat szülhet a természeti erőforrások felhasználásával és a földtulajdon- és földhasználati jogokkal kapcsolatban;
- O. mivel a hagyományos őslakos területek a világ földterületének mintegy 22%-át teszik ki és a bolygó biológiai sokféleségének mintegy 80%-át foglalják magukban;
- P. mivel a védett területek lehetőséget kínálnak a biológiai sokféleségnek az egész emberiség javára szolgáló megőrzésére, egyes esetekben azonban őslakos népekkel és helyi közösségekkel szemben elkövetett nagyszabású emberi jogi jogsértésekben voltak érintettek;
- Q. mivel az őslakos népek továbbra is a legszegényebbek között vannak, és mivel az egyik legnagyobb nehézség, amellyel az őslakos népek világszerte szembesülnek, az az ősi földjeik kollektív tulajdonának jogi elismerése, különösen akkor, ha ezeket védett területekké nyilvánították;
- R. mivel a becslések szerint a védett területek 50%-át világszerte olyan területeken hozták létre, amelyeket hagyományosan az őslakosok birtokolnak és használnak, és ez az arány az amerikai kontinensen a legmagasabb, és Közép-Amerikában akár a 90%-ot is meghaladhatja;
- S. mivel a nagyarányú földszerzés veszélyének teszi ki az őslakos népeket és közösségeket az, hogy nem ismerik el a földtulajdon- és földhasználati jogaikat, veszélyeztetve ezzel megélhetésüket és azzal kapcsolatos képességüket, hogy válaszolni tudjanak az éghajlatváltozásra vagy a biológiai sokféleség csökkenésére;
- T. mivel az őslakos népek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó az ásványianyag-kitermelő ipart a konfliktusok és erőszak fő forrásaként határozta meg az őslakos népek területein;
- U. mivel a Front Line Defenders 2020. évi globális elemzése szerint 2020-ban legalább 331 emberijog-védőt gyilkoltak meg, akiknek 69%-a a környezetvédelmi jogok, 26%-a pedig az őslakosok jogainak védelmében dolgozott;
- V. mivel az EU célja a biológiai sokféleség megóvására vonatkozó legalább 30%-os célérték elérése az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye (CBD) alapján;
- W. mivel egyre több kutatás mutatja ki, hogy az őslakos népek és a helyi közösségek létfontosságú szerepet játszanak a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében, a vidéki megélhetés

javításában, valamint a lakosság és a közösségek rezilienciájának fokozásában; mivel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális célok nem érhetők el az őslakos népek és a helyi közösségek jogainak elismerése és tiszteletben tartása nélkül;

- X. mivel az EU határozott ökológiai kötelezettségvállalásokat és célokat tűzött ki az európai zöld megállapodásban, de az EU teljes ökológiai lábnyoma továbbra is magas, ami negatív következményekkel jár a fejlődő országok környezetére nézve; mivel az uniós biodiverzitási stratégia célja, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel összhangban 2050-re elérjék, hogy a világ összes ökoszisztémája helyreálljon, ellenálló és megfelelően védett legyen, továbbá elkötelezett amellett, hogy 2050-re elérjék, hogy a generációk közötti felelősség és az egyenlőség elve, többek között az őslakos népek és a helyi közösségek jogainak tiszteletben tartása által vezérelve, illetve teljes körű és hatékony részvételük biztosítása révén emberi tevékenység miatt ne haljanak ki fajok; mivel az EU és tagállamai fejlődő országokat támogató stratégiáját úgy kell megtervezni, hogy előre lehessen számolni az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenésének hatásaival;
- Y. mivel a biológiai sokféleség világszerte kritikus fontosságú az élelmezésbiztonsághoz, az emberi jólléthez és a fejlődéshez; mivel az emberek ökoszisztémákból származó előnyei közé tartozik többek között a víz és a levegő tisztítása, a kártevők és a betegségek elleni védekezés, a növények beporzása, a talajtermékenység, a genetikai sokféleség, az édesvízellátás, az árvízvédelem, a szénmegkötés és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia; mivel az erdők a világ szárazföldi biológiai sokfélesége több mint 75%-ának adnak otthont, és a világ népességének több mint 25%-a az erdők erőforrásaira támaszkodik a megélhetéséhez; mivel a Covid19-világjárvány rávilágított az agrár-élelmiszeripari rendszerek közötti egyenlőtlen területeire, valamint annak szükségességére, hogy a fejlődő országokban átalakítsák és javítsák a mezőgazdasági kistermelők termelésének fenntarthatóságát, valamint hogy átalakítsák az agrár-élelmiszeripari rendszereket, a mezőgazdaságot pedig az éghajlati fenntarthatóság felé irányítsák;
- Z. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) éghajlatváltozásról és földhasználatról szóló, 2019. augusztus 8-i különjelentése bemutatja, hogy az őslakos népek régóta alkalmazkodnak az éghajlat változékonyságához hagyományos ismereteikre támaszkodva, ami növeli rezilienciájukat;
- AA. mivel az óceán és a krioszféra változó éghajlati körülmények között fennálló helyzetéről szóló, 2019. szeptember 24-i IPCC-különjelentés ugyancsak bizonyítékkal szolgál arra, hogy előnyökkel jár a reziliencia fokozása érdekében ötvözni egymással a tudományos ismereteket, valamint a helyi ismereteket és az őslakosság tudását;
- AB. mivel a Biológiai Sokféleség Egyezmény 8. cikkének j) pontja arra kötelezi a részes államokat, hogy vegyék figyelembe és tartsák fenn az őslakos és helyi közösségeknek a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható hasznosítása szempontjából fontos ismereteit, újításait és módszereit; mivel azonban az egyezmény nem tartalmazza az őslakos népek emberi jogainak kifejezett elismerését;
- AC. mivel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) becslése szerint világszinten a növények genetikai sokféleségének mintegy 75%-a veszett el, míg a világ élelmeszerének 75%-át jelenleg már csak 12 növényből és öt állatfajból állítják elő, ami

komoly veszélyt jelent a globális élelmezésbiztonságra nézve;

- AD. mivel a genetikai sokféleség csökkenése, és különösen a helyi, jól alkalmazkodó fajták pótlása, növeli a kártevők, a betegségek és a környezeti változások, többek között az éghajlatváltozás iránti érzékenységet; mivel a mezőgazdaság piaci globalizációja fokozottan előmozdította a mezőgazdasági biológiai sokféleség csökkenését, ami az innovációs és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességének csökkenését jelenti;
- AE. mivel becslések szerint világszinten a fajokat fenyegető veszélyek 30%-át a nemzetközi kereskedelem okozza;
- AF. mivel a nemzetközi kereskedelem mellett a vadon élő állatok és növények illegális kereskedelme, valamint a fa és a nyersanyagok illegális kereskedelme felgyorsíthatja a biológiai sokféleség romlását és pusztulását a gyenge intézményekkel és környezetvédelmi előírásokkal rendelkező országokban;
- AG. mivel az óceánok a biológiai sokféleség hatalmas tárházai és a globális éghajlat elsődleges szabályozói; mivel megőrzésük rendkívül fontos a fenntartható fejlődés szempontjából, és hozzájárul a szegénység felszámolásához, emberek milliárdjai számára biztosítva a fenntartható megélhetést és az élelmezésbiztonságot; mivel a tengeri ökoszisztémák műanyaggal való szennyezése globális és helyi probléma is, amely súlyos következményekkel járhat a fejlődő országokban a vadon élő állatokra és növényekre, a gazdasági tevékenységekre és az emberi egészségre nézve; mivel e szennyezés mértékét nagymértékben alábecsülték, és továbbra is hiányosak az ismeretek, különösen a part menti területekre és közösségekre gyakorolt hatások tekintetében; mivel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának „Neglected: Environmental Justice Impacts of Marine Litter and Plastic Pollution” (A tengeri hulladék és a műanyagszennyezés környezeti igazságszolgáltatási hatásai) című, nemrégiben kiadott jelentése szerint e szennyezés aránytalanul nagy hatást gyakorol a kiszolgáltatott személyekre, veszélyezteti az emberi jogok teljes körű és tényleges gyakorlását, és jelentős akadályokat gördít a fenntartható fejlesztési célok elérése elé;
- AH. mivel az uniós biodiverzitási stratégia elkötelezett a biológiai sokféleséghez kapcsolódó genetikai erőforrások használatából fakadó előnyök igazságos és méltányos elosztása, valamint a kutatási, innovációs és technológiai eszközök felhasználásával a támogató keret előmozdítása mellett;
- AI. mivel a környezeti bűncselekmények, amelyek összértékét az ENSZ Környezetvédelmi Ügynöksége és az Interpol a globális támogatási költségvetés kétszeresére becsülte, felgyorsítják a biológiai sokféleség csökkenését és az éghajlatváltozást, elsősorban az erdészeti bűncselekmények révén;
- AJ. mivel átfedések vannak a biológiai sokféleség szempontjából különösen fontos területek és a szegénységben élő területek között, mivel a legtöbb jelentős természetvédelmi terület olyan országokban található, ahol gyakori a szegénység és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága;
- AK. mivel a Maldív Köztársaság 2019. december 3-i nyilatkozatában a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának módosítását szorgalmazta a környezetrombolásnak minősülő bűncselekmények elismerése céljából;

- AL. mivel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform jelentése szerint a vadon élő állatok és növények jogszerű nemzetközi kereskedelmének értéke 2005 óta 500%-kal, az 1980-as évek óta pedig 2000%-kal nőtt¹¹;
- AM. mivel az EU a vadon élő állatok és növények és a vadon élő állatokkal és növényekkel kapcsolatos termékek egyik legnagyobb importőre a világon;
- AN. mivel a vadon élő állatok és növények jogellenes globális kereskedelme a határokon átnyúló szervezett bűnözés egyik legjövedelmezőbb formája;
- AO. mivel egy szabályozás nélküli forgatókönyvben az éghajlatváltozás 2100-ig várhatóan 30–40%-kal csökkenti a halak biomasszáját a trópusi régiókban, és erőteljesen befolyásolja a tengeri biológiai sokféleséget; mivel ezen övezetek országai nagymértékben függenek a halászatától, de nem rendelkeznek az alkalmazkodáshoz és a jövőre való felkészüléshez szükséges társadalmi erőforrásokkal és pénzügyi forrásaikkal;
- AP. mivel a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) támogatja, hogy 2020-ig az összes tengeri élőhely legalább 30%-át alakítsák át szigorúan védett tengeri területek hálózatává;
- AQ. mivel a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat veszélyezteti a világ tengeri erőforrásainak fenntarthatóságát azáltal, hogy hozzájárul azok túlhalászásához;
1. riasztónak tartja, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak mintegy 80%-a esetében akadályozza az értékelt célkitűzések megvalósítása tekintetében történő előrelépést; kéri az EU-t, hogy világszerte folytassa biológiai sokféleséggel kapcsolatos lábnyomának csökkentését, és azt szorítsa vissza bolygónk ökológiai határain belülre;
 2. rámutat, hogy a népesség csaknem fele megélhetése szempontjából közvetlenül a természeti erőforrásoktól függ, és a legkiszolgáltatottabb és legszegényebb emberek közül sokan a napi létfenntartási szükségleteik kielégítését illetően közvetlenül a biológiai sokféleségtől függenek; kiemeli ezért, hogy a biológiai sokféleség csökkenése azzal a kockázattal jár, hogy fokozza az egyenlőtlenséget és a legkiszolgáltatottabbak marginalizálódását azáltal, hogy csökkenti az egészséges élethez való hozzáférésüket, és csökkenti választási és fellépési szabadságukat; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás veszélyezteti a biológiai sokféleséget, ami fokozza ezen emberek kiszolgáltatottságát, és aláássa alapvető jogaikat és méltóságukat; úgy véli, hogy támogatni kell a fejlődő országokat az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó hatékony politikák kidolgozásában és végrehajtásában;
 3. kéri az EU-t, hogy a biológiai sokféleségre világszerte nehezedő nyomás csökkentése érdekében átfogóan foglalkozzon a biológiai sokféleség csökkenésének kiváltó okaival, és külső fejlesztési együttműködési politikájában és partnerségeiben érvényesítse a megőrzésre, az erőforrások fenntartható felhasználására és az ökoszisztémák helyreállítására vonatkozó kötelezettségeket, összhangban a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvével;

¹¹ IPBES Munkaértekezlet a biológiai sokféleségről és a pandémiákról, munkaértekezleti jelentés, 2020., 23. o.

4. emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlődéshez megfelelő egyensúlyra van szükség a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziók között; emlékeztet arra is, hogy a biológiai sokféleség megőrzése, fenntartható kihasználása és helyreállítása számos fejlesztéspolitikai célkitűzés – többek között az emberi egészség védelme, az éghajlatváltozás mérséklése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a korai figyelmeztetőrendszer, a katasztrófakockázatok csökkentése, a vízellátás, az élelmezés- és táplálkozásbiztonság, a vidéki térségek fejlesztése és a munkahelyteremtés szavatolása, valamint az erdők és mezőgazdasági ökoszisztémák fenntartható hasznosítása és a reziliens élelmiszerrendszerek megteremtése és fenntartása – teljesítése szempontjából is létfontosságú; emlékeztet arra, hogy az ökoszisztéma pusztulásának káros hatásait aránytalan mértékben a szegények, főként a nők, a fiatalok, valamint az őslakos népek és természeti erőforrásoktól függő egyéb közösségek viselik;
5. kiemeli, hogy az EU is felelős a biológiai sokféleség globális megőrzéséért és a biológiai sokféleség fenntartható használatáért is; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós célkitűzéseknek szilárd tudományos ismeretekre kell épülniük, és azokat teljes mértékben be kell építeni az EU külső fellépésébe, különösen a partnerségi stratégiák és megállapodások, köztük a fejlődő országokkal kötött halászati megállapodások terén; ragaszkodik ahhoz, hogy fokozzák a megőrzésre és helyreállításukra tett erőfeszítéseket ezen országokban, különösen regionális szinten;
6. emlékeztet az EU és a fejlett harmadik országok felelősségére a biológiai sokféleség globális szintű csökkenéséért; kéri az EU-t, hogy az új globális célok elérése, a környezeti bűnözés elleni fellépés és a biológiai sokféleség csökkenésének kiváltó okai elleni küzdelem érdekében világszerte fokozza a fejlődő országok pénzügyi és technikai támogatását;
7. hangsúlyozza, hogy az államok kötelesek megvédeni és fenntarthatóan kezelni a gazdag természetes és a biológiai sokféleséggel rendelkező ökoszisztémákat, valamint védelmezni az őslakos népek, a helyi közösségek és az afrikai származású népek emberi és földhöz fűződő jogait, akiknek túlélése függ ezektől az ökoszisztémáktól;
8. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy egészítsék ki az Európai Unió Alapjogi Chartáját a biztonságos, tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jog elismerésével, támogassák e jog emberi jogként való globális elismerését, és támogassák a természet, a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák – mint az élet alapjai – átfogó védelmét és óvását, elismerve valamennyi ember – köztük a jövő nemzedékek – természettel való kölcsönös függőségét és a természethez való jogát, különösen az átláthatóságra, a nyilvánosság részvételére és az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó szigorú normáknak az Aarhusi Egyezményvel és a nemzetközi joggal összhangban történő érvényesítésével; ebben az összefüggésben és tekintettel arra, hogy az ökoszisztémákat a fejlődő országokban éri a legsúlyosabb kár, szükségesnek tartja az ökoszisztémákban okozott környezeti károk valamennyi formája elleni küzdelmet, beleértve minden olyan harmadik országban, amellyel az EU együttműködik, illetve olyan környezetekben, amelyekről a világ szegényei függnek, és rámutat, hogy adott esetben meg kell vizsgálni a természet kiaknázásához fűződő jogok jelentőségét és az ezen jogok megadásához fűződő érdeket;
9. mélyszégyen aggodalmát fejezi ki az adatok, mutatók és a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához szükséges finanszírozás jelentős hiánya, valamint a

biológiai sokféleség finanszírozásával kapcsolatos jelentéstétel és nyomon követés következetlenségei miatt; emlékeztet arra, hogy a 2020 utáni kerethez kapcsolódó konkrét, mérhető és számszerűsíthető célértékek és mutatók meghatározása elengedhetetlen ahhoz, hogy javítani lehessen az előrehaladás nyomon követhetőségét;

10. üdvözlí a „Nagy Zöld Fal” elnevezésű afrikai kezdeményezést, és felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa ezt a projektet;
11. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások felmérésének és megbecsülésének javítására irányuló erőfeszítéseiket, és építsék be ezeket az értékeket a döntéshozatalba;
12. üdvözlí, hogy a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa hozzá fog járulni a többéves pénzügyi keret biológiai sokféleséggel kapcsolatos átfogó célkitűzéséhez; hangsúlyozza, hogy az EU biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális céljainak elérése szempontjából a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) tervezése, ellenőrzése és nyomon követése kulcsfontosságú; emlékeztet arra, hogy az NDICI-Globális Európa programnak hozzá kell járulnia ahhoz a célkitűzéshez, hogy 2024-ben a többéves pénzügyi keret éves kiadásainak 7,5%-át biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre, 2026-tól pedig a többéves pénzügyi keret éves kiadásainak 10%-át biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítsák; kéri, hogy az uniós kiadásokban és programokban hatékonyan alkalmazzák a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet; kéri, hogy javítsák a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós külpolitika jelentéstételi és nyomonkövetési keretrendszerét, például a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre és mutatókra vonatkozó részletes rendelkezések révén; tágabb értelemben felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy mozdítsák elő a biológiai sokféleség megőrzésére és védelmére irányuló kutatást és innovációt, valamint a kulcsfontosságú fejlesztési előnyöket biztosító agroökológiai megoldásokat, ezáltal segítve a fenntartható fejlesztési célok megvalósítását;
13. sajnálja, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos politika támogatására szánt külső uniós költségvetés az éghajlat-változási politikákra elkülönített költségvetéshez képest továbbra is rendkívül alacsony; felszólít a biológiai sokféleség védelmére szánt források hatékony növelésére a többéves pénzügyi keretről szóló megállapodással összhangban, valamint technikai segítségnyújtásra hív fel az erőforrások mozgósítására szolgáló további eszközök kidolgozásához a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális kötelezettségvállalásoknak való megfelelés érdekében; hangsúlyozza, hogy nyomon kell követni, jelenteni kell és fokozatosan meg kell szüntetni a környezeti szempontból káros támogatásokat, és azokat a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel és a vonatkozó nemzetközi egyezményekkel és kötelezettségekkel összhangban a biológiai sokféleséget elősegítő tevékenységek felé kell irányítani; kéri, hogy az éghajlat-politikai intézkedésekre szánt uniós hivatalos fejlesztési támogatás jelentős részét az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó biodiverzitás-támogató megoldások támogatására fordítsák;
14. kéri az EU-t kötelező erejű átvilágítási jogszabály elfogadására, amely a vállalatokat és finanszírozókat közvetlenül felelőssé teszi annak biztosításáért, hogy behozatalaikkal összefüggésben ne kerülhessen sor emberi jogi jogsértésre, például földfoglalásra és környezetkárosodásra (például erdőirtásra vagy a biológiai sokféleség csökkenésére);

tágabb összefüggésben arra kéri az EU-t, hogy követelje meg a gazdasági és pénzügyi intézményektől a biológiai sokféleségre irányuló kötelezettségvállalásaik fokozását, például a hatásvizsgálatra, a kockázatkezelésre, a nyilvánosságra hozatalra és a külső jelentéstételre vonatkozó szigorú és kötelező rendelkezések révén; felkéri az OECD-t, hogy a vállalatok által tett erőfeszítések támogatása érdekében dolgozzon ki átvilágításra és biológiai sokféleségre irányuló gyakorlati intézkedéseket;

15. üdvözli a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy jogalkotási javaslatot dolgoz ki a vállalatok számára a kötelező emberi jogi és környezeti vállalati átvilágítással kapcsolatban, az ellátási láncuk egészére vonatkozóan; javasolja, hogy ez a jogalkotási javaslat támogassa és könnyítse meg a környezeti és éghajlatváltozási hatásokra vonatkozó közös hatásmérési módszertanok kidolgozását; hangsúlyozza, hogy fontos a különböző érintett vagy esetlegesen érintett résztvevőkkel, köztük az emberi jogi jogvédőkkel, a környezetvédőkkel, a civil társadalommal, a szakszervezetekkel, az öslakosokkal és a helyi közösségekkel folytatott hatékony, érdemi és tájékoztatáson alapuló egyeztetés; sajnálatosnak tartja a jogok védelmére, tiszteletben tartására és a jogorvoslatra vonatkozó ENSZ-keretrendszer, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek végrehajtásának súlyos hiányosságait az öslakos népek jogai és földhöz való jogai tekintetében; ismételten kéri az EU-t, hogy konstruktív módon vegyen részt az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának egy olyan nemzetközi jogilag kötelező erejű eszközzel kapcsolatos munkájában, amely az emberi jogok nemzetközi jogában szabályozza a transznacionális vállalatok és más üzleti vállalkozások tevékenységét, és amely tartalmaz az öslakosok védelmére vonatkozó különös előírásokat;
16. megismétli azt a kérését, hogy a Bizottság mihamarabb nyújtson be javaslatot az EU által előidézett globális erdőirtás és erdőpusztulás megállítására és visszafordítására vonatkozó uniós jogi keretrendszerre, amely előírja a vállalatok számára, hogy kellő gondossággal járjanak el annak biztosítása érdekében, hogy az EU piacán forgalomba hozott termékek ne kapcsolódjanak erdőirtáshoz, a természetes ökoszisztémák átalakításához, valamint az öslakos népek és helyi közösségek jogainak megsértéséhez;

A fejlesztésre vonatkozó politikai koherencia

17. ismételten emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos külső uniós politika hatékonysága a biológiai sokféleségre vonatkozó és más szakterületeken folytatott kulcsfontosságú uniós külső politikák, például a kereskedelmi és beruházási megállapodások közötti szakpolitikai koherenciától függ;
18. megjegyzi, hogy az IPBES 2019-es, a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló átfogó értékelési jelentése bemutatja a biológiai sokféleség védelmi megközelítésének korlátait a védett szárazföldi és tengeri területek térbeli kiterjedésén keresztül, amely azon kevés, a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi cél közé tartozik, amelyet részben sikerült elérni;
19. kiemeli, hogy a biológiai sokféleség áll számos, különösen a növénytermesztéshez, az állattartáshoz, az erdőgazdálkodáshoz, a halászathoz kapcsolódó gazdasági tevékenység, valamint az idegenforgalom számos, közvetlenül a természetre és az egészséges ökoszisztémára épülő formájának középpontjában; felhívja az EU-t a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások érvényre juttatására valamennyi

vonatkozó – köztük a fejlesztési és szegénységcsökkentési politikákat és fellépéseket illető – szakpolitikai területen, többek között a mezőgazdaságban, a halászatban, az erdészetben, az energetikában, a bányászatban, a kereskedelemben, az idegenforgalomban és az éghajlatváltozásban, valamint az innovatív és megvalósítható megoldások előmozdítására a biológiai sokféleség csökkenésének kezelése érdekében, ugyanakkor mindenki számára biztosítva az egészséges, biztonságos, hozzáférhető és megfizethető élelmiszereket;

20. aggodalommal jegyzi meg, hogy az uniós fogyasztás – az olyan mezőgazdasági áruk behozatalától való függése miatt, mint a pálmaolaj, a hús, a szója, a kakaó, a kávé, a kukorica, a faanyag, a gumi – a globális erdőirtás mintegy 10%-áért felelős; megismétli felhívását, amely szerint a Bizottság 2021-ben terjesszen elő javaslatot az EU számlájára írható globális erdőirtás megállítására és visszafordítására irányuló uniós jogi keretre, biztosítva, hogy az uniós piaci és fogyasztási csatornák ne befolyásolják hátrányosan az erdőket és a biológiai sokféleséget a fejlődő országokban, figyelembe véve ennek a lakosságukra gyakorolt dominóhatását; kéri az EU-t, hogy támogassa az élelmiszerrendszerek fenntarthatóságának megvalósítását a fejlődő országokban a rövid ellátási láncok, az agroökológia fejlesztése és a mezőgazdasági kistermelők támogatása révén, biztosítva a helyi közösségek földbirtoklási és egyéb jogait;
21. kéri az EU-t, hogy minden nemzetközi fejlesztési fellépése során mozdítsa elő a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokat a világ erdőinek védelme és helyreállítása érdekében, különös tekintettel a fenntartható vízkészlet-gazdálkodásra, a leromlott talaj helyreállítására, valamint a biológiai sokféleséggel bíró, sok ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó és az éghajlatváltozás mérsékléséhez hozzájárulni képes területek védelmére és helyreállítására; kéri az EU-t, hogy gyorsítsa fel az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó cselekvési terv (FLEGT), és különösen az önkéntes partnerségi megállapodások végrehajtását, hogy csökkentse az illegális fakitermelésből származó faanyag iránti keresletet és az ehhez kapcsolódó kereskedelmet, és erősítse meg a fakitermelés által érintett közösségek és őslakosok jogait;
22. emlékeztet arra, hogy az EU-ban – termékek gyártásával, energiatermeléssel és biogazdaság céljaira történő felhasználással összefüggésben – a fa iránti kereslet az uniós kínálatot meghaladó mértékben nő, ami növeli az import által előidézett erdőirtással, a földfoglalással, a kényszerű áttelepítéssel és az őslakosok és a helyi közösségek jogainak megsértésével kapcsolatos kockázatokat; megismétli, hogy az EU bioenergia-politikájának szigorú környezetvédelmi és társadalmi kritériumoknak kell megfelelnie;
23. kiemeli, hogy az ökoszisztémák védelme és a biológiai sokféleség csökkenésének megelőzése érdekében az uniós mezőgazdasági, erdészeti vagy halászati beruházásoknak vagy a talajra, gyepterületekre, erdőkre, édesvizekre vagy tengerre hatást gyakorló vállalkozásokba történő uniós beruházásoknak összhangban kell állniuk a Világélelmezés-biztonsági Bizottság (CFS) által, a földtulajdonnak és -használatnak, a halászatnak, valamint az erdőgazdálkodásnak a nemzeti élelmezésbiztonság keretében történő felelősségteljes irányításához kidolgozott önkéntes iránymutatással (VGGT) és a mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerekbe történő felelős befektetések a FAO/CFS által kidolgozott elveivel;

24. felszólít arra, hogy a következő Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközben az erdők védelme és helyreállítása és a biológiai sokféleség védelme kapjon prioritást; kiemeli, hogy az erdők csak akkor tudják kialakítani az éghajlati és környezeti funkcióikat, ha az erdőgazdálkodás fenntartható módon történik;
25. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség védelme és az éghajlatváltozás enyhítése nem feltétlenül támogatják egymást; kéri a megújulóenergia-irányelv (RED) felülvizsgálatát annak érdekében, hogy az összhangban legyen az EU által a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, a Párizsi Megállapodás és a Biológiai Sokféleség Egyezmény keretében vállalt nemzetközi kötelezettségekkel, ami többek között társadalmi fenntarthatósági kritériumok bevezetését és a nagyarányú földszerzés kockázatainak figyelembevételét vonná maga után; hangsúlyozza, hogy e célból a RED II-nek meg kell felelnie a tulajdonjogokra vonatkozó nemzetközi szabványoknak, azaz az ILO 169. sz. egyezményének és a FAO/CFS földtulajdonlással kapcsolatos önkéntes iránymutatásainak, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerekbe történő felelős befektetésre vonatkozó elveknek;

Mezőgazdaság és a halászat

26. emlékeztet arra, hogy az agrár-élelmiszeripari rendszerek és a mezőgazdasági kistermelők egyaránt függenek a biológiai sokféleségtől, és jelentős hatást gyakorolnak arra; kiemeli, hogy a biológiai sokféleség mezőgazdaságban való hatékony érvényesítéséhez olyan pénzügyi ösztönzők, valamint önkéntes és szabályozási intézkedések biztosítására van szükség, amelyek képzés, technológiahasználat és innováció, valamint a jó fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok révén előmozdítják a biológiai sokféleség és a környezeti előnyök mezőgazdasági termelők általi elterjedését és megvalósítását, ami többek között magában foglalja a korlátozott vízforrások helyreállítását, valamint a talajromlás és az elsivatagosodás kezelését; kiemeli, hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvével összhangban azonosítani kell és az uniós szinten hozott döntésekkel összhangban fokozatosan meg kell szüntetni a környezeti szempontból káros támogatásokat; felszólít az uniós támogatású ilyen beruházások kötelező előzetes és utólagos környezeti hatásvizsgálatára; e célból felszólítja az EU-t, hogy fokozza a fejlődő országoknak nyújtott pénzügyi és technikai támogatását;
27. emlékeztet arra, hogy az IPCC, az IPBES és a Világbank meghatározó jelentései, valamint a FAO vezetésével végzett globális mezőgazdasági felmérés (IAASTD) szerint is az agroökológia egyedülálló módon képes összeegyeztetni a fenntarthatóság gazdasági, környezeti és társadalmi vonatkozásait; úgy véli, hogy a mezőgazdaságra fordított uniós külső finanszírozásnak összhangban kell lennie a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend, a Párizsi Megállapodás és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményének átalakító jellegével; úgy véli, hogy ennek megfelelően előnyben kell részesíteni a helyi igényekhez igazított és erőforrás-hatékony növényekre, az agroökológiára, az agrárerdészetre és a növénytermesztés diverzifikálására irányuló beruházásokat;
28. emlékeztet arra, hogy a géntechnológiával módosított vetőmagok használata olyan szabadalmak hatálya alá tartozik, amelyek aláássák a mezőgazdasági kistermelők és az őslakos népek vetőmagjuk megmentéséhez, használatához, cseréjéhez és értékesítéséhez való jogát, amit olyan nemzetközi megállapodások rögzítenek, mint a növénygenetikai

források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény (ITPGRFA), az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat (UNDRIP) és a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat (UNDROP); emlékeztet arra, hogy a géntechnológiával módosított növények esetében általában nagyobb mértékű a gyomirtó szerek használata; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások szerinti kötelezettségeit, és biztosítsák, hogy a fejlesztési támogatást ne használják fel a fejlődő országokban a géntechnológiai módosítások (GM) előmozdítására;

29. emlékeztet arra, hogy a vetőmagok és a növények sokféleségének a rezisztens fajtákra való átállás révén történő növelése elengedhetetlen a mezőgazdaság ellenálló képességének kiépítéséhez, valamint a változó körülményekhez – például az éghajlatváltozáshoz, a biológiai sokféleség csökkenéséhez, az új zoonózis-betegségekhez, kártevőkhöz, aszályokhoz vagy áradásokhoz – való alkalmazkodáshoz, figyelembe véve az élelmiszer-keresletet és az élelmezésbiztonságot a fejlődő országokban; felhívja a Bizottságot, hogy fejlesztési támogatási, valamint kereskedelmi és beruházási politikáinak keretein belül támogassa az olyan gazdálkodást, amely összhangban van az ITPGRFA rendelkezéseivel, amely biztosítja a kistermelők jogát saját vetőmagjaik és hagyományos ismereteik fenntartására, ellenőrzésére, védelmére és fejlesztésére (többek között pénzügyileg, technikailag, vetőmagbankok létrehozásával a hagyományos vetőmagok megőrzése és cseréje érdekében, valamint szabadkereskedelmi megállapodások keretében); hangsúlyozza, hogy az új növényfajták oltalmának uniós rendszere (UPOV-rendszer) nem felel meg a fejlődő országok érdekeinek, amelyek esetében a mezőgazdasági termelők által fenntartott vetőmagrendszerek (az informális vetőmagágazat) és a vetőmagok betárolásának, használatának, cseréjének és értékesítésének gyakorlata van elterjedve; sürgeti az EU-t, hogy mozdítsa elő az informális vetőmagrendszert, és reformálja meg az UPOV-rendszert oly módon, hogy lehetővé tegye a mezőgazdasági kistermelők számára a megtakarított vetőmagok használatát, és vezessen be méltányos haszonmegosztási mechanizmust; emlékeztet a Bizottság azon kötelezettségvállalására, hogy a kereskedelmi és beruházási megállapodásokban prioritásként kezeli a Biológiai Sokféleség Egyezmény hatékony végrehajtását, és sürgeti az EU-t, hogy támogassa a helyileg adaptált vetőmagfajták és a mezőgazdasági termelők által betakarított vetőmagok fejlesztését, amelyek védik a mezőgazdasági termelők azon jogát, hogy az élelmezésbiztonság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából megőrizték a genetikai erőforrásokat;
30. felhívja az Uniót azon szellemi tulajdonjogi rendszerek támogatására, amelyek előmozdítják a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó vetőmagfajták kifejlesztését és maguk a gazdálkodók által eltett vetőmagok alkalmazását;
31. emlékeztet arra, hogy a mezőgazdaságban és az erdészetben alkalmazott nem fenntartható gyakorlatok, például a túlzott vízkivonás és a veszélyes vegyi anyagok általi szennyezés jelentős környezetkárosodást és a biológiai sokféleség csökkenését okozzák; felhívja az EU-t, hogy támogassa a fejlődő országokat a peszticidek jelentette kockázatok szabályozásának megerősítésére irányuló erőfeszítéseikben, hogy értékeljék peszticid-nyilvántartásaikat és hangolják össze azokat a FAO/WHO növényvédőszer-gazdálkodásról szóló nemzetközi magatartási kódexével, többek között a dél-dél együttműködésen keresztül, fokozzák a peszticidek alternatíváival kapcsolatos kutatást és oktatást, valamint növeljék az agroökológiai és ökológiai gyakorlatokba és

termelésbe – többek között a fenntartható öntözési és vízgazdálkodási gyakorlatokba – irányuló beruházásaikat; felszólítja továbbá az EU-t, hogy hagyjon fel az EU-ban betiltott növényvédő szerek kivételével, összhangban a politikák fejlesztési célú koherenciájára vonatkozó uniós kötelezettségvállalásokkal, a zöld megállapodással, a „ne árts” elvvel és az 1998-as rotterdami egyezményvel; felhívja a Bizottságot, hogy lépjen fel az EU-ban betiltott veszélyes anyagok EU-ból történő kivételének megtiltása érdekében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az exportált termékek ugyanazoknak a szabványoknak feleljenek meg, mint az európai gyártókéi, elkerülve az EU-ban nem engedélyezett veszélyes anyagokat, és világszerte egyenlő versenyfeltételeket biztosítva;

32. mivel a géntámadási technológiák – mint például a kórokozó-átvivők által terjesztett betegségek megfékezésére szolgáló, géntechnológiával módosított szünnyogok – komoly és újszerű fenyegetést jelentenek a környezetre és a természetre nézve, ideértve az élelmiszerláncok és az ökoszisztémák visszafordíthatatlan változásait, valamint a biológiai sokféleség csökkenését, amelyektől a világ legszegényebb rétegei megélhetése függ; ismételten aggodalmát fejezi ki azon új jogi, környezeti, biológiai védelmi és irányítási kihívások miatt, amelyek a genetikailag módosított, géntámadással létrehozott szervezeteknek többek között természetmegőrzési célokból a környezetbe történő kibocsátásából eredhetnek; megismétli, hogy az IPLC szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését minden olyan technológia kiadása előtt meg kell szerezni, amely hatással lehet hagyományos tudásukra, innovációjukra, gyakorlataikra, megélhetésükre, valamint a föld, az erőforrások és a víz használatára; hangsúlyozza, hogy ezt a telepítés előtt, valamennyi potenciálisan érintett közösség bevonásával, részvételen alapuló módon kell megvalósítani; tekintettel arra, hogy géntámadási technológiák aggályokat vetnek fel a létrehozott szervezetek viselkedése előrejelzésének nehézségei miatt, és mivel a géntámadással módosított szervezetek önmagukban is invazív fajokká válhatnak, úgy véli, hogy az elővigyázatosság elvével összhangban nem szabad engedélyezni a géntechnológiával módosított, géntámadással létrehozott szervezetek kibocsátását, természetmegőrzési célokra sem;
33. emlékeztet arra, hogy a tengeri ökoszisztémák megőrzése, helyreállítása és fenntartható kezelése kulcsfontosságú az éghajlatváltozás-mérséklési stratégiák szempontjából, ugyanakkor biztosítja a kisüzemi halászok és a part menti közösségek jogainak és megélhetésének tiszteletben tartását; hangsúlyozza, hogy az óceán és a krioszféra változó éghajlati körülmények közepette fennálló helyzetéről szóló IPCC-különjelentés bizonyítékkal szolgál arra, hogy előnyökkel jár a reziliencia fokozása érdekében ötvözni egymással a tudományos ismereteket, valamint a helyi ismereteket és az őslakosság tudását; sürgeti az EU-t, hogy dolgozzon ki emberi jogokon alapuló megközelítést az óceánpolitikai irányítással kapcsolatban;
34. kiemeli, hogy a világon körülbelül 3 milliárd ember számára a halászati termékek jelentik a fő fehérjeforrást; felhívja a figyelmet, hogy a nemzetközi halkereskedelem keretében felhasznált túlzott halászati kapacitás – mint például a Seychelle-szigeteki vizeken élő sárgaúszójú tonhal esetében – veszélyezteti a fejlődő országok parti közösségeinek élelmezésbiztonságát és tengeri ökoszisztémáit; emlékeztet az EU elkötelezettségére a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia és a jó kormányzás elve mellett; úgy véli, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokat meg kell erősíteni annak érdekében, hogy valóban fenntarthatóvá váljanak, összhangban legyenek a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményekkel, és figyelembe

vegyék a különböző hatályos halászati megállapodások kumulatív hatásait; felhívja az EU-t, hogy a tengeri és part menti ökoszisztémák helyreállítása és védelme érdekében támogassa a fenntartható halászati tevékenységeket a fejlődő országokban; hangsúlyozza a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (IUU) halászat elleni, a kapcsolódó bűncselekményekért kiszabott szankciók szigorítása és pénzügyi források előirányzása révén történő küzdelem folytatásának és fokozásának jelentőségét;

35. kéri a Bizottságot, hogy támogassa a talaj biológiai sokféleségének felhasználására és kezelésére irányuló globális kapacitásépítési programot és a talaj biológiai sokféleségével foglalkozó globális megfigyelő központ létrehozását; kéri a Bizottságot, hogy támogassa a genetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásával foglalkozó FAO-bizottság olyan globális cselekvési terv kidolgozására irányuló folyamatos erőfeszítéseit, amely élelmezési és mezőgazdasági szempontból foglalkozik a biológiai sokféleség romlásával és előmozdítja annak fenntartható kezelését;
36. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi halászok megélhetésük szempontjából közvetlenül függenek a parti és tengeri biológiai sokféleségtől; hangsúlyozza, hogy a világ óceánjait és tengerpartjait súlyosan fenyegetik például a nem fenntartható halászati gyakorlatok, a gyors éghajlatváltozás, a tengereket és óceánokat elérő szárazföldi szennyezés, a tengerszennyezés, az óceánok pusztulása, az eutrofizáció és a savasodás; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a tengerszennyezés és a halak pusztulása kiváltó okainak holisztikus kezelésére egy olyan átfogó és integrált megközelítés révén, amely figyelembe veszi valamennyi uniós ágazati politika külső hatását, beleértve az agrárpolitikából eredő tengerszennyezést is, annak érdekében, hogy hatékonyan tudjon megfelelni a biológiai sokféleséggel és az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalásainak;
37. felhívja a figyelmet a tengeri erőforrások fontosságára a fejlődő országok alapvető emberi szükségleteinek kielégítése szempontjából; felszólít az óceán mint globális közös erőforrás elismerésére a fenntartható fejlesztési célok fejlődő országokban való megvalósításához való hozzájárulás, és hatékony védelmének biztosítása érdekében; ennek megfelelően felszólítja a Bizottságot, hogy a nemzetközi többoldalú fórumokon, például a regionális halászati gazdálkodási szervezetekben a nemzeti joghatóságokon is túlmutatóan ösztönözze a tengeri biológiai sokféleségre és a tengeri genetikai erőforrásokra vonatkozó ambíciózus irányítási modellt; hangsúlyozza továbbá, hogy a kék gazdaság valamennyi ágazatában integrált és ökoszisztéma-alapú, tudományos alapokon nyugvó megközelítést kell alkalmazni; ennek megfelelően hangsúlyozza a tagállamok azon kötelezettségét, hogy tartózkodjanak az olyan intézkedések meghozatalától, köztük az olyan nagyszabású fejlesztési projektek végrehajtásától, amelyek hátrányosan érinthetik a belvízi és tengeri kisüzemi halászok megélhetését, területeiket vagy hozzáférési jogait, hacsak nem szerzik meg szabad és előzetes tájékoztatáson alapuló beleegyezésüket, és biztosítják, hogy a bíróságok megvédjék ezeket a jogokat; hangsúlyozza, hogy előzetes értékeléseket kell végezni a nyersanyagkitermelő-ipari projektek esetében különösen annak érdekében, hogy felmérjék azok helyi halászközösségekre gyakorolt esetleges kedvezőtlen emberi jogi hatásait;

Kereskedelem

38. hangsúlyozza, hogy az EU-nak a biológiai sokféleség csökkenését kiváltó közvetett

okok felszámolása tekintetében viselt felelőssége tudatában a biológiai sokféleség és a földszerzések elleni biztosítékok tárgykörét rendszeresen fel kell vennie a fejlődő országokkal folytatott kereskedelmi tárgyalásokba és párbeszédébe;

39. felhívja a Bizottságot, hogy átfogó, szilárd tudományos adatok és értékelési módszerek alapján gondosan értékelje a kereskedelmi megállapodások erdőirtásra, a biológiai sokféleség csökkenésére és az emberi jogokra gyakorolt hatásait a fenntarthatósági hatásvizsgálatokban;
40. rámutat, hogy a FAO szerint a világ élelmiszereinek mintegy egyharmada vész el vagy kerül szemétté, és a betakarított élelmiszerek mintegy egyharmada vész el az élelmiszerszállítás vagy a feldolgozási folyamat során; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy a megfizethető és hozzáférhető élelmiszerellátás biztosítása érdekében mozdítsák elő azokat a gyakorlatokat, amelyek világszerte csökkentik az élelmiszervesztést és - pazarlást, és biztosítják a fejlődő országok élelmiszer-önrendelkezéshez való jogát a táplálkozásbiztonság, a szegénység csökkentése, valamint az inkluzív, fenntartható és méltányos globális ellátási láncok és helyi és regionális piacok elérésének eszközeként, különös figyelmet fordítva a családi gazdálkodásra; ezzel összhangban felszólít arra, hogy kezeljék prioritásként azon helyi termelést és fogyasztást, amely támogatja a kisüzemi gazdálkodást, különösen a nők és a fiatalok javát szolgálja, biztosítja a helyi munkahelyteremtést, tisztességes árakat garantál a termelők és a fogyasztók számára, valamint csökkenti az országok importfüggőségét és különösen a fejlődő országok nemzetközi áringadozásokkal szembeni kiszolgáltatottságát;
41. megjegyzi, hogy az uniós szabadkereskedelmi megállapodások kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetei nem érvényesíthetők hatékonyan; kéri a Bizottságot, hogy az uniós szabadkereskedelmi megállapodások összefüggésében erősítse meg a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezeteket, különösen a biológiai sokféleséggel kapcsolatos rendelkezések tekintetében; hangsúlyozza, hogy a hatékony végrehajthatóság érdekében az uniós szabadkereskedelmi megállapodások biológiai sokféleséggel kapcsolatos rendelkezéseinek és környezetvédelmi célkitűzéseinek egyértelműnek és konkrétoknak kell lenniük, és végrehajtásuknak ellenőrizhetőnek kell lennie; felhívja a Bizottságot, hogy a 15-pontos cselekvési terv során következő felülvizsgálata során mérlegeljen további intézkedéseket és forráselosztást annak érdekében, hogy lehetővé váljon a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek hatékony végrehajtása, a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia elvének alkalmazásával;
42. rámutat, hogy az EU már biológiai sokféleséggel kapcsolatos, nem kereskedelmi rendelkezéseket is belefoglal a kereskedelmi megállapodásokba, ugyanakkor megvalósítható, mérhető és reális garanciákat is mérlegelni lehetne;
43. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelem következtében csökkent a természetű növények és a tenyésztett állatok biológiai sokfélesége; felszólít az uniós szabadkereskedelmi megállapodások által a biológiai sokféleségre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások teljes körű értékelésére;
44. kéri a Bizottságot, hogy gondosan vizsgálja felül a kereskedelempolitikáját, különösen a gazdasági partnerségi megállapodást annak biztosítása érdekében, hogy az ne legyen ellentétes a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elveivel, a Párizsi

Megállapodással és a zöld megállapodással; kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ne kössenek olyan új szabadkereskedelmi megállapodásokat, amelyek hozzájárulhatnak a világ erdőirtásának és a biológiai sokféleség csökkenésének fokozásához;

Közegészségügy

45. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztémák romlása nemcsak közvetlen, hanem közvetett hatásokat is gyakorol a közegészségre;
46. megjegyzi, hogy a változatos étrendek a mérsékelt kalória- és húsfogyasztás globális konvergenciájával ötvözve számos területen javítanak az egészséget és az élelmezésbiztonságot, és jelentősen csökkentenék a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásokat is;
47. emlékeztet a biológiai sokféleség csökkenése és a zoonózis-kórokozók elterjedése közötti kapcsolatra; emlékeztet arra, hogy a világméretű járványok kockázatát növelik azon emberi eredetű változások, amelyek a vadon élő állatokat, az állatállományt és az embereket közelebb hozzák egymáshoz, mint például a földhasználat megváltozása, az erdőirtás, a mezőgazdaság terjeszkedése és intenzívebbé válása, valamint a vadon élő állatok és növények legális és illegális kereskedelme és fogyasztása, illetve a demográfiai nyomás; felhívja a figyelmet arra, hogy a globális egészségzsemlélet érvényesülése szempontjából az ökológiai helyreállítás alapvető fontossággal bír; tágabb értelemben hangsúlyozza, hogy a Covid19-világméretű járvány bebizonyította annak fontosságát, hogy elismerjük az emberi egészség, az állati egészség és a biológiai sokféleség közötti szerves kapcsolatot; ennek megfelelően hangsúlyozza a globális egészségzsemlélet jelentőségét, és azt, hogy ezt követően nagyobb hangsúlyt kell fektetni az egészségügyre, a betegségmegelőzésre és a gyógyszerekhez való hozzáférésre a fejlődő országokban, biztosítva a kereskedelmi, egészségügyi, kutatási és innovációs politikák fejlesztési politikával való koherenciáját; felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal együttműködésben erősítse meg a pandémiák és más egészségügyi veszélyek elleni uniós fellépést, figyelembe véve a zoonózisok és a biológiai sokféleség csökkenése közötti összefüggéseket, a határokon áttérjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló új bizottsági javaslattal összhangban, az uniós partnerországokkal folytatott együttműködésre építve a jövőbeli zoonózis-világméretű járványok kockázatának csökkentése és a világméretű járványokról szóló nemzetközi egyezmény WHO keretében történő kidolgozásának támogatása érdekében;
48. emlékeztet arra, hogy az egészségügyi ellátásra és a betegségek megelőzésére használt gyógyszerek többsége a biológiai sokféleségnek – nevezetesen a világ növényeinek – köszönhető, ugyanakkor számos fontos gyógykezelés az őslakosok ismereteiből és a hagyományos orvoslásból ered;
49. felhívja a figyelmet a gyógyszerekhez való hozzáférést, a generikus gyógyszerek előállítását és a gazdálkodók vetőmaghoz jutását illetően a fejlődő országokban a genetikai források és a hagyományos tudás kapcsán felmerülő szellemi tulajdonjogi kihívásokra;
50. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a természet genetikai erőforrásaiból származó előnyök igazságos és méltányos elosztását, és hangsúlyozza, hogy e tekintetben következetességre van szükség a nemzetközi megállapodások között; hangsúlyozza,

hogya a genetikai forrás és az ahhoz kapcsolódó hagyományos tudás védelmét szolgáló szabályozásnak meg kell felelnie az őslakos népek jogainak előmozdítását és tiszteletben tartását szolgáló, az őslakos népek jogairól szóló, 2007. évi ENSZ-nyilatkozatban, valamint az őslakos és törzsi népekről szóló 169. számú, 1989. évi ILO-egyezményben megállapított nemzetközi kötelezettségeknek; hangsúlyozza, hogy a 98/44/EK irányelvvel¹² összhangban a szabadalmi eljárások során nyilvánosságra kell hozni a genetikai erőforrások eredetét, amennyiben az ismert; felhívja a Bizottságot, hogy a biokalózkodás hatékony megelőzése érdekében törekedjen arra, hogy a WTO szabályait összhangba hozza a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény Nagojai Jegyzőkönyvével;

Őslakos és helyi közösségek

51. felhívja a figyelmet az IPBES globális értékelésének megállapítására, amely szerint az őslakos és helyi közösségek fontos szerepet játszanak a biológiai sokféleség globális megőrzésében és az ökoszisztéma-kezelésben; sajnálja, hogy e nagy lehetőségek ellenére az őshonos lakosság ismereteit nem használták fel hatékonyan, miközben az őslakos vagy törzsi népek és jogaik kifejezett elismerése sok ország jogi, politikai és intézményi keretrendszeréből hiányzik, és annak megvalósítása továbbra is fontos kérdés;
52. hangsúlyozza, hogy a legeltető állattenyésztők és más természetközeli földhasználók a legelőkön és természetes gyepterületeken hozzájárulnak a természetes és a hazai biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható használatához;
53. felhívja a figyelmet arra, hogy az ENSZ őslakos népek jogaival foglalkozó különleges előadója például a megnövekedett ásványianyag-kitermelés, a megújuló energiával kapcsolatos projektek fejlesztése, az agráripár bővítése, a mega-infrastruktúra fejlesztése és a természetvédelmi intézkedések eredményeként az őslakos népek jogainak széles körben tapasztalható megsértésére vonatkozó számos állításról számolt be;
54. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák az uniós finanszírozású projektek és kereskedelmi megállapodások ellenőrzését az emberi jogi visszaélések megelőzése és felderítése, valamint az ilyen visszaélések elleni fellépés lehetővé tétele érdekében, különös figyelmet fordítva azokra a projektekre és megállapodásokra, amelyek érintetik az őslakos népek és a helyi közösségek földjeit, területeit vagy természeti értékeit, beleértve azokat az eseteket is, amikor védett terület létrehozásáról vagy bármely meglévő ilyen terület bővítéséről van szó; hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődési mechanizmusnak olyan projektek finanszírozására kell irányulnia, amelyek az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése által leginkább kiszolgáltatott személyek javát szolgálják, továbbá e mechanizmus tekintetében emberi jogihatásvizsgálatot kell végezni, hogy csak pozitív hatású projekteket lehessen regisztrálni; kitarthat emellett, hogy a harmadik országokban működő európai pénzügyi intézmények – nevezetesen az Európai Beruházási Bank és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank – valamennyi tevékenysége összhangban legyen az EU éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségvállalásaival, és kövesse az emberi jogokon alapuló megközelítést; a bankok azon egyéni vagy csoportos panaszkezelési

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 98/44/EK irányelve (1998. július 6.) a biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról, HL L 213., 1998.7.30., 13. o.

mechanizmusának megerősítését és elmélyítését szorgalmazza, akiknek jogait az ilyen tevékenységek megsértették, és akik jogorvoslatra lehetnek jogosultak;

55. emlékeztet az államok azon nemzetközi jogi köteletségére, hogy ismerjék el és védelmezzék az őslakosok közös földterületeik birtoklására, fejlesztésére, ellenőrzésére és használatára, valamint a természeti erőforrások kezelésében és megőrzésében való részvételre vonatkozó jogait; nyomatékosan kéri az EU-t annak biztosítására, hogy a hivatalos fejlesztési támogatás forrásaiból finanszírozott valamennyi projekt esetében alkalmazzanak jogalapú megközelítést, különös figyelmet fordítva a pásztorokra, illetve az őslakos és helyi közösségekre, gondoskodva többek között az emberi jogi szerződésben, és különösen az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban rögzített önrendelkezési jog és a földjogok teljes körű elismeréséről; hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az őslakos és törzsi népekről szóló, 1989. évi 169. sz. ILO-egyezményben meghatározott szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvét, többek között a védett területekkel kapcsolatos valamennyi döntéshozatal tekintetében, valamint elszámoltathatósági, panasztételi és jogorvoslati mechanizmusokat kell létrehozni az őslakosok jogainak megsértése esetére, nem utolsósorban a természetvédelmi tevékenységekkel összefüggésben; felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek ezt eddig nem tették meg, hogy ratifikálják az ILO 169. sz. egyezményét; hangsúlyozza, hogy az ILO 169. számú egyezménye valamennyi ratifikáló államot arra kötelezi, hogy összehangolt intézkedéseket dolgozzon ki az őslakosok jogainak védelme érdekében;
56. felhívja a figyelmet arra, hogy az emberijog-védők helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadó a környezetvédők jogainak széles körben tapasztalható megsértésére vonatkozó számos állításról számolt be, elítélve az ellenük elkövetett támadások, halálos fenyegetések és gyilkosságok növekvő számát; emlékeztet az államok azon kötelezettségére, hogy védelmezzék a környezetvédőket és családjaikat a zaklatással, megfélemlítéssel és erőszakkal szemben, amint azt a nemzetközi emberi jogi jogszabályok is rögzítik, valamint hogy garantálják alapvető szabadságaikat; felhívja az EU-t, hogy továbbra is ruházzon be és erősítse meg a környezetvédelmi emberijog-védőkre, valamint az őslakos népekre és a helyi közösségekre vonatkozó konkrét védelmi mechanizmusokat és programokat, és többek között biztosítsa a ProtectDefenders.eu projektek folytatását; hangsúlyozza, hogy el kell ismerni jogaikat, ismereteiket és tapasztalataikat a biológiai sokféleség csökkenése és a környezetkárosodás elleni küzdelemben;
57. sürgeti az EU-t annak biztosítására, hogy a NaturAfrica kezdeményezés védelmezzék a vadon élő állatokat és a kapcsolódó ökoszisztémákat a védelem jogokon alapuló megközelítésével összhangban, amely megköveteli az érintett őslakos és helyi közösségek, valamint az őket támogató civil társadalmi csoportok szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését; kéri az EU-t, hogy e célból nyújtson technikai és pénzügyi támogatást;
58. ösztönzi az EU-t és tagállamait, hogy az Afrikai Unió afrikai legeltetési állattenyésztésre vonatkozó politikai keretének végrehajtása és tágabb értelemben a legeltető állattenyésztők és őslakosok jogainak elismerése érdekében támogassák az afrikai kormányzati struktúrát és különösen az Afrikai Emberi Jogi és Népjogi Bíróságot;

59. hangsúlyozza, hogy a földbirtoklási jogok biztosítása a biológiai sokféleség hatékony általános érvényesítésének előfeltétele; megjegyzi ugyanakkor, hogy a jogokon alapuló hatékony megőrzést elsődlegesen az akadályozza, hogy az őslakos népek nem rendelkeznek kollektív földtulajdonjogokkal;
60. emlékeztet arra, hogy a zöld és digitális gazdaságra való áttérésnek komoly következményei vannak a bányászati ágazatra nézve, és hogy egyre nagyobb aggályok övezik azt, hogy a bányászat érzékeny erdőtájakra fog áttérni, hozzájárulva az erdőirtáshoz és az erdők pusztulásához; emlékeztet arra, hogy a világ erdeinek 80%-a őslakos népek hagyományos földjét és területét képezi; kéri az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák a felelős és fenntartható bányászati gyakorlatok előmozdítására irányuló erőfeszítéseiket, egyúttal gyorsítsák fel a körforgásos gazdaságra való átállást; különösen arra kéri az EU-t, hogy dolgozzon ki egy egész régióra kiterjedő keretet az ásványi nyersanyag-kitermelő ipar számára, amely szankcionálná az emberi jogokat megsértő vállalatokat, és jogorvoslatot biztosítana azoknak az őslakos népeknek, akiknek a jogait megsértették; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy minden védett területen – többek között a nemzeti parkokban és a világörökség részét képező helyszíneken is – meg kell tiltani az ásványi anyagok feltárását és kitermelését;

Környezeti bűncselekmények

61. hangsúlyozza, hogy a környezeti bűnözés globális fenyegetést jelent a természetvédelemre, a fenntartható fejlődésre, a stabilitásra és a biztonságra;
62. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét a nemzetközi szervezett bűnözésről szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban súlyos bűncselekménynek kell minősíteni, különösen olyan körülmények között, ahol a vadon élő állatok kereskedelme és fogyasztása jelentős kockázatot jelent a jövőbeni világjárványok szempontjából;
63. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervet az illegális vadkereskedelem visszaszorítása érdekében; üdvözli a Bizottság által közzétett intézkedéstervezeteket, amelyek célja az elefántcsont-kereskedelem hatékony betiltása; e tekintetben felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék az elefántcsont iránti kereslet megállítására és az elefánt orrvadászati válság kiváltó okainak kezelésére irányuló nemzetközi fellépést az afrikai országokkal való együttműködésük és a nyújtott támogatás fokozása révén; felszólít a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv¹³ felülvizsgálatára az irányelv hatályának kiterjesztése és a szankciókra vonatkozó konkrét rendelkezések bevezetése révén annak biztosítása érdekében, hogy a környezeti bűncselekményeket – beleértve az illegális halászatot, a vadon élő állatokkal és növényekkel kapcsolatos bűncselekményeket és az erdőkkel kapcsolatos bűncselekményeket – súlyos bűncselekményként ismerjék el és megfelelően szankcionálják, különösen a szervezett bűnözéssel összefüggésben, ezáltal erős visszatartó erőt teremtve;
64. sürgeti a származási, tranzit- és célországokat, hogy mélyítsék el a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének leküzdéséért folytatott együttműködésüket a lánc teljes hosszában; konkrétan arra sürgeti a származási országok kormányait, hogy: i)

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/99/EK irányelve (2008. november 19.) a környezet büntetőjog általi védelméről (HL L 328., 2008.12.6., 28. o.).

javítsák a jogállamiságot, és hozzanak hatékony visszatartó erejű intézkedéseket a nyomozás, a büntetőeljárás alá vonás és a büntetés kiszabásának megerősítése révén; ii) vezessenek be szigorúbb jogszabályokat, amelyek a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét ugyanolyan mértékű figyelmet és elbírálást érdemlő „súlyos bűncselekményként” kezelik, mint a nemzetközi bűnözés más formáit; iii) biztosítsanak több erőforrást a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének leküzdésére, elsősorban a vadvédelmi bűnüldözés, a kereskedelmi ellenőrzések, a nyomon követés, valamint a vámvizsgálatok és lefoglalások megerősítésével; iv) a „zéró tolerancia” politikájának alkalmazásával a korrupció tekintetében;

65. megjegyzi, hogy a környezeti bűnözés veszélyezteti az emberi biztonságot azáltal, hogy károsítja a megélhetéshez nélkülözhetetlen erőforrásokat, erőszakot és konfliktusokat okoz, növeli a korrupciót és egyéb károkat okoz; felhívja az EU-t, hogy a környezeti bűnözés elleni küzdelmet kezelje kiemelt stratégiai politikai prioritásként mind a nemzetközi igazságügyi együttműködés során, mind pedig a többoldalú fórumokon, különösen azáltal, hogy szankciók elfogadása, a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróság hatáskörének a környezetrombolásnak minősülő bűncselekményekre való kiterjesztése révén előmozdítja a többoldalú környezetvédelmi megállapodások betartását; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy rendeljenek megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat a környezeti bűncselekmények megelőzéséhez, kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához;
66. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi jog immár olyan új koncepciókat is elismer, mint az emberiség közös öröksége, a fenntartható fejlődés és a jövő generációi, de hangsúlyozza, hogy nincs állandó nemzetközi mechanizmus a globális közjavakat vagy ökoszisztéma-szolgáltatásokat befolyásoló környezeti károk és pusztítások nyomon követésére és kezelésére; felszólítja ezért az EU-t és tagállamait, hogy a paradigmaváltást támogatva építsék be a környezetpusztítás büntetését és a jövő generációk jogainak védelmét a nemzetközi környezetvédelmi jogba;

o

o o

67. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	13.7.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 16 - : 1 0 : 9
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Michèle Rivasi, Marc Tarabella, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Ewa Kopacz, Iskra Mihaylova, Marlene Mortler, Patrizia Toia

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

16	+
ID	Dominique Bilde, Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Charles Goerens, Iskra Mihaylova, Jan-Christoph Oetjen, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Marc Tarabella, Patrizia Toia
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

1	-
ID	Bernhard Zimniok

9	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ewa Kopacz, Marlene Mortler, Janina Ochojska

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás